

Ο ΑΞΟΝΑΣ FGF23-ΚΛΟΤΗΟ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΦΡΙΚΗ ΝΟΣΟ ΣΤΑΔΙΟΥ 1-5

Μάνου Ελένη¹, Άρσος Γεώργιος², Θώδης Ηλίας³, Παναχούτσος
Στυλιανός³, Κατσαμπούκας Δημήτριος², Παπαχιάννη Αικατερίνη⁴,
Παπαδοπούλου Δωροθέα¹, Βαρχεμέζης Βασίλειος³, Πασαδάκης
Γλουμής³

1. Νεφρολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Παπαγεωργίου Θεσσαλονίκης, 2. Γ' Εργαστήριο
Πυρηνικής Ιατρικής ΑΠΘ, Γενικό Νοσοκομείο Παπαγεωργίου Θεσσαλονίκης, 3. Νεφρολογική
Κλινική ΔΠΘ, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, 4. Νεφρολογική
Κλινική ΑΠΘ, Γενικό Νοσοκομείο Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή

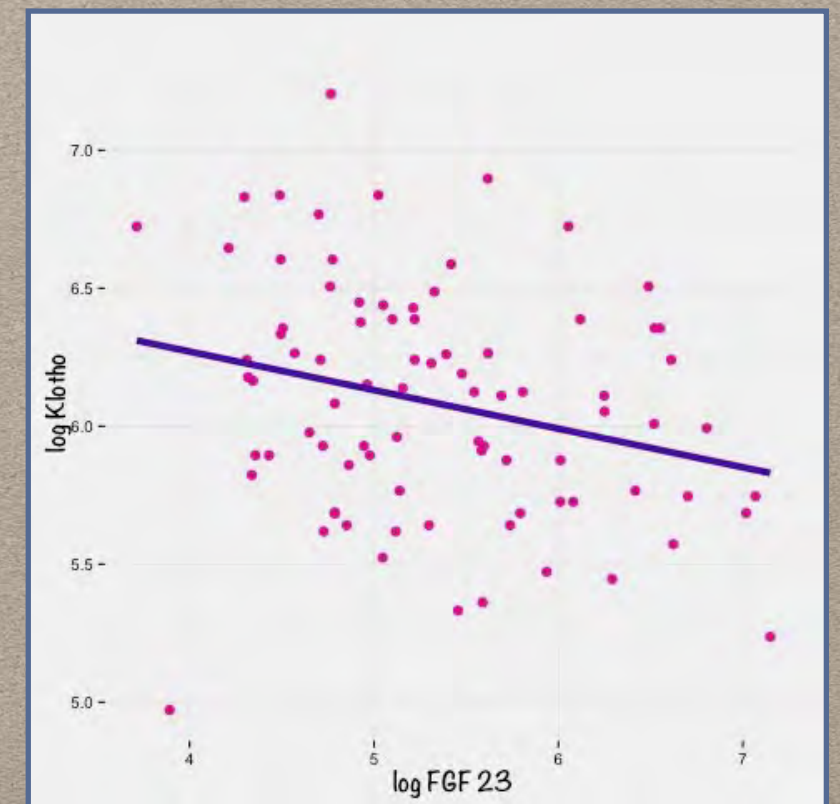
- Ο αυξητικός παράγοντας των ινοβλαστών 23 (FGF23) και η πρωτεΐνη Κλωθώ (Klotho), που δρα ως συν-υποδοχέας του πρώτου στο νεφρικό σωληνάριο, αποξελούν έναν άξονα-δίπολο που συμμετέχει ενεργά στην εξέλιξη της χρόνιας νεφρικής νόσου (XNN), προσελκύοντας το ενδιαφέρον της νεφρολογικής κοινότητας την τελευταία δεκαετία
- Οι διαταραχές των οστών και των μετάλλων (DOM) συνιστούν μια καλά αναγνωρισμένη επιπλοκή στην εξέλιξη της XNN που εμφανίζεται πρώιμα και καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη νοσηρότητα και τη θνητότητα των ασθενών με XNN

Σκοπός της μελέτης

- Ο προσδιορισμός στο πλάσμα ασθενών με ΧΝΝ 1-5 σταδίου, εκτός θεραπείας υποκατάστασης, των επιπέδων του FGF23 και της Klotho

- Η μελέτη των συσχετίσεων των 2 βιοδεικτών με τη νεφρική λειτουργία και τις παραμέτρους του οστικού μεταβολισμού

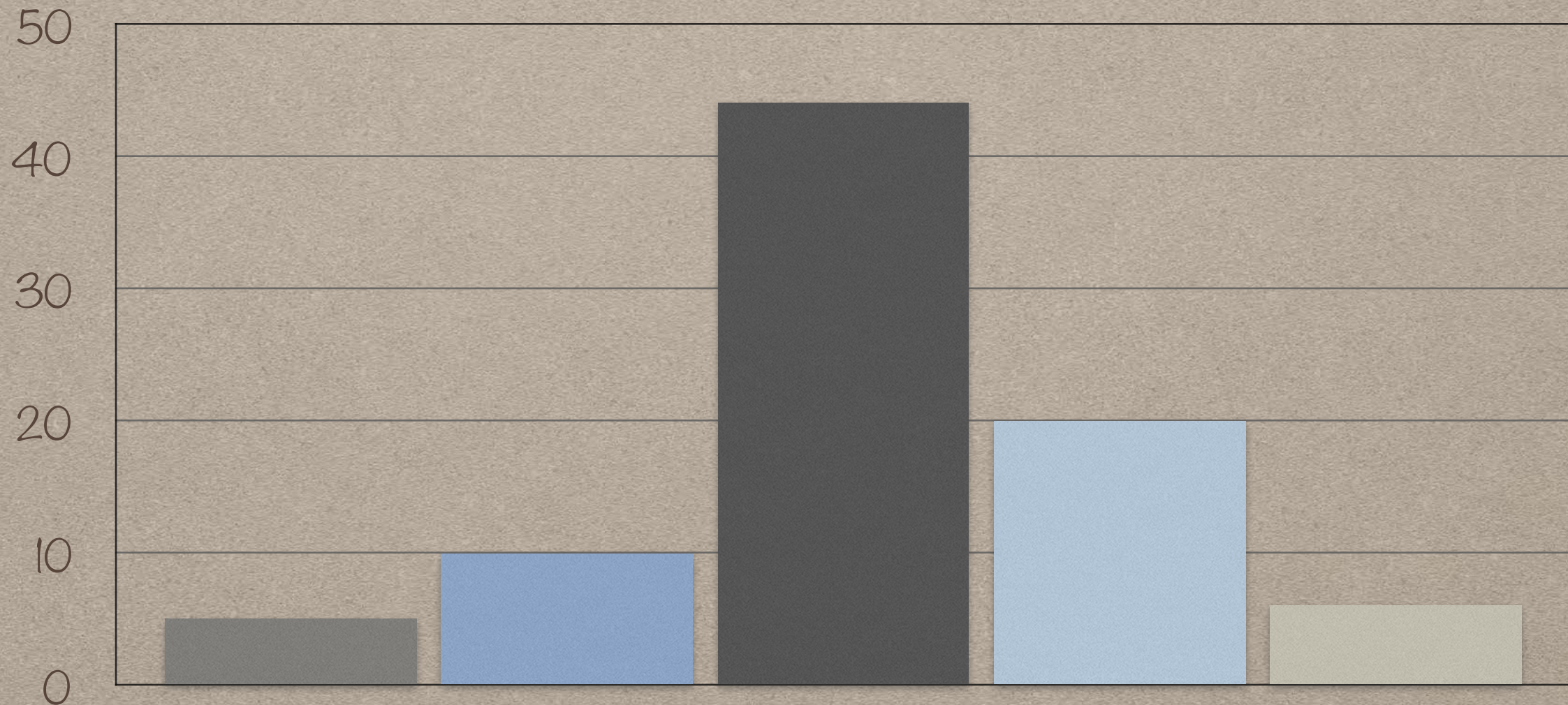

Ασθενείς-Μέθοδοι

● Μελετήθηκαν 85 ασθενείς (51 άνδρες) με μέση ηλικία $\approx 62,4$ έτη

■ Στάδιο 1 ■ Στάδιο 2 ■ Στάδιο 3 ■ Στάδιο 4 ■ Στάδιο 5

Αριθμός ασθενών

● Οι ασθενείς εμφάνιζαν ΧΝΝ διαφορετικών σταδίων (1-5), χωρίς να έχουν ενταχθεί σε θεραπεία υποκατάστασης

Ασθενείς-Μέθοδοι

- Σε όλους τους ασθενείς προσδιορίστηκαν στο αίμα και στα ούρα όλοι οι αιματολογικοί και βιοχημικοί δείκτες που σχετίζονται με τη νεφρική λειτουργία
- Σε όλους τους ασθενείς προσδιορίστηκαν στο πλάσμα ο FGF23 και η Klotho
- Η νεφρική λειτουργία εκτιμήθηκε με ραδιοϊσοτοπική μέθοδο μέσω χορήγησης εξωγενούς ιχνηθέτη (Cr51-EDTA). Με την ίδια μέθοδο μετρήθηκε και ο εξωκυττάριος όγκος
- Οι ασθενείς ταξινομήθηκαν στα 5 στάδια της XNN, με βάση τα κριτήρια NKF-DOQI 2002

Αποτελέσματα

	mGFR (ml/min/ 1,73m ²)	FGF23	Klotho
Στάδιο 1	105,35 (90,40-119,50)	96,50 (75,00-117,50)	831,75 (525,50-1344,25)
Στάδιο 2	68,50 (60,60-87,70)	89,25 (76,88-108,62)	753,62 (542,69-911,44)
Στάδιο 3	46,25 (30,20-59,60)	234,00 (164,75-634,75)	456,75 (306,88-585,00)
Στάδιο 4	23,65 (15,70-29,60)	285,75 (169,62-415,38)	334,88 (294,44-383,31)
Στάδιο 5	12,50 (8,50-14,10)	542,50 (351,25-694,38)	431,75 (331,75-498,94)
p	<0,0001	0,0037	<0,0001

Αποτέλεσμα

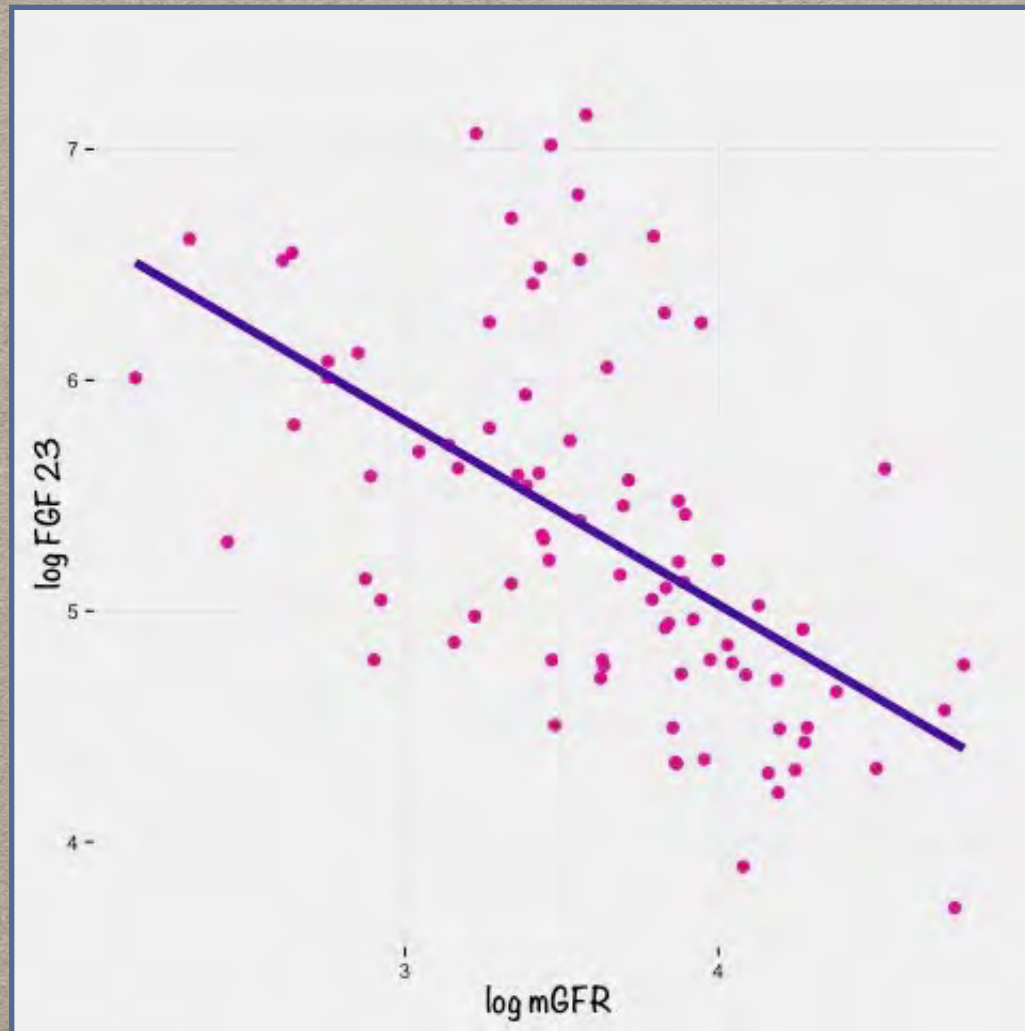
(<100 RU/ml) (845 pg/ml)

	Phosphorus	PTH	1,25(OH) ₂ vitD	FGF23	Klotho
Στάδιο 1	3,72	28,10	16,40	96,50	831,75
Στάδιο 2	3,21	62,45	28,50	89,25	753,62
Στάδιο 3	3,41	109,85	18,30	178,50	456,75
Στάδιο 4	4,20	148,30	5,60	285,75	334,88
Στάδιο 5	4,29	224,25	8,60	542,50	431,75

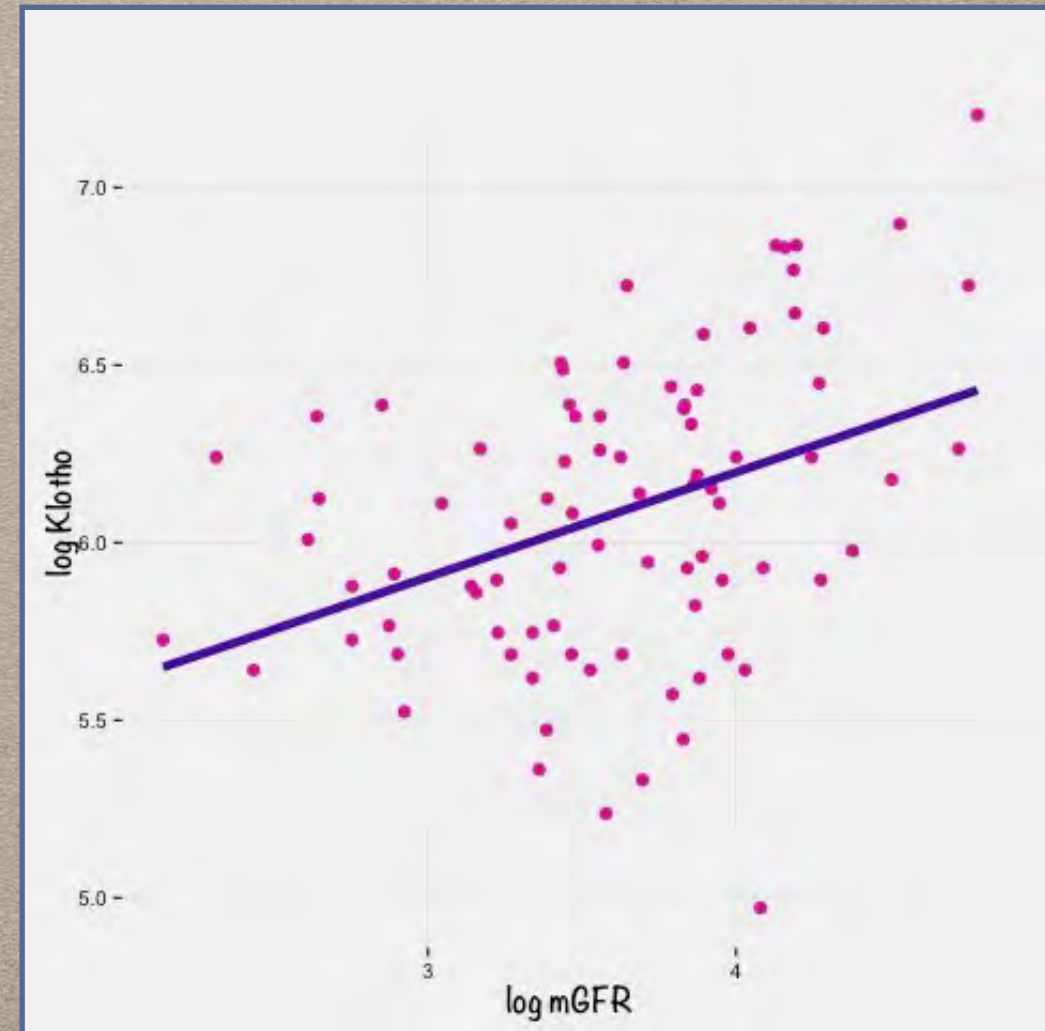
Αποτέλεσμα

FGF23 vs mGFR

$r=0,55$
 $p < 0,0001$

Klotho vs mGFR

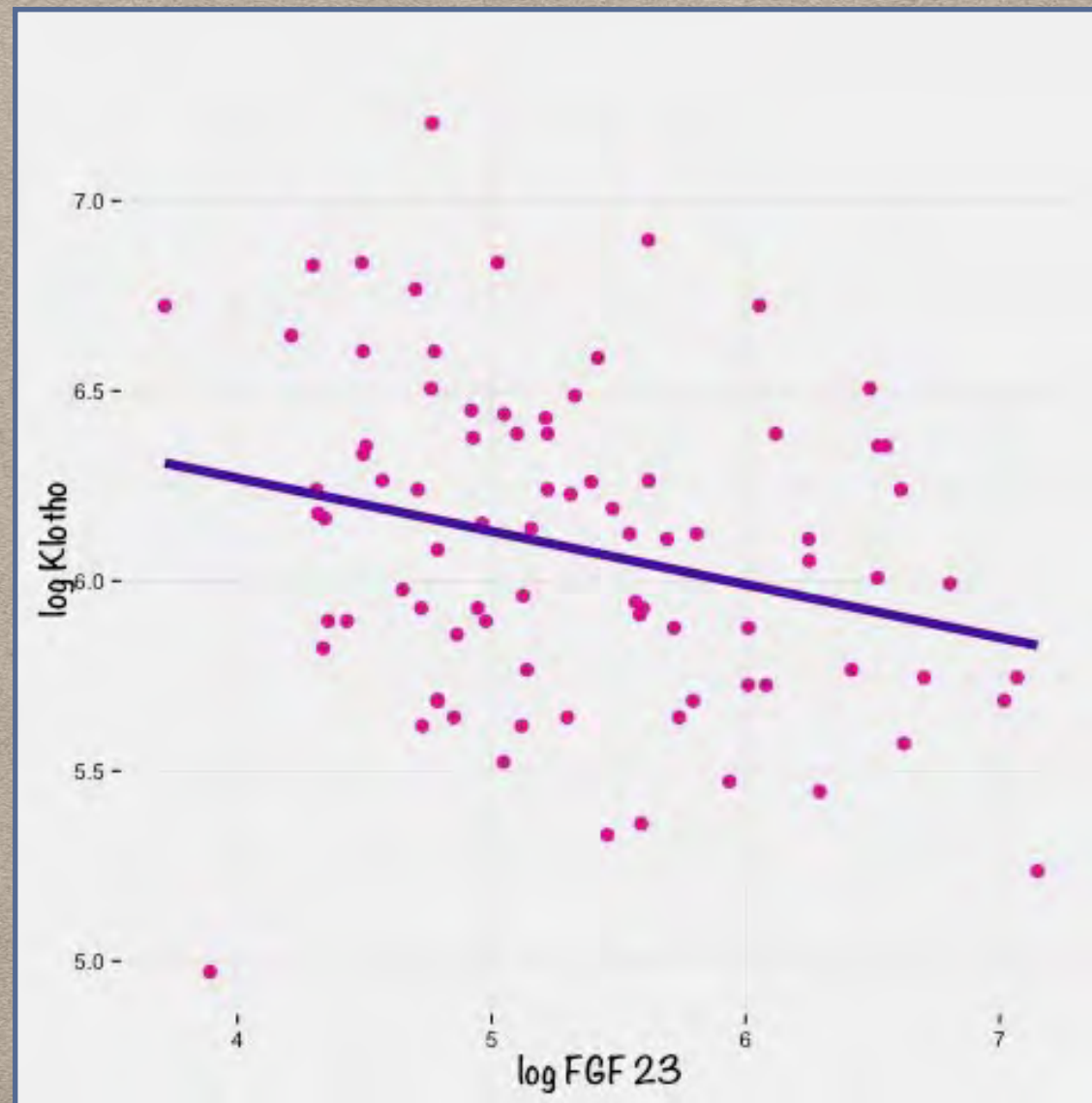

$r=0,40$
 $p < 0,0001$

Αποτέλεσμα

FGF23 vs Klotho

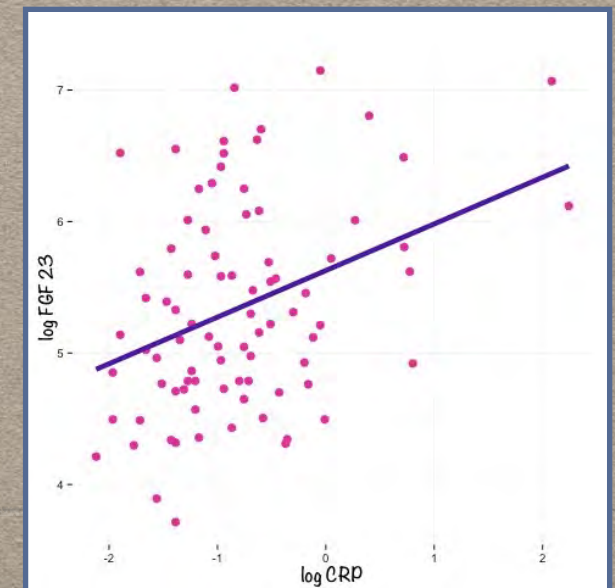
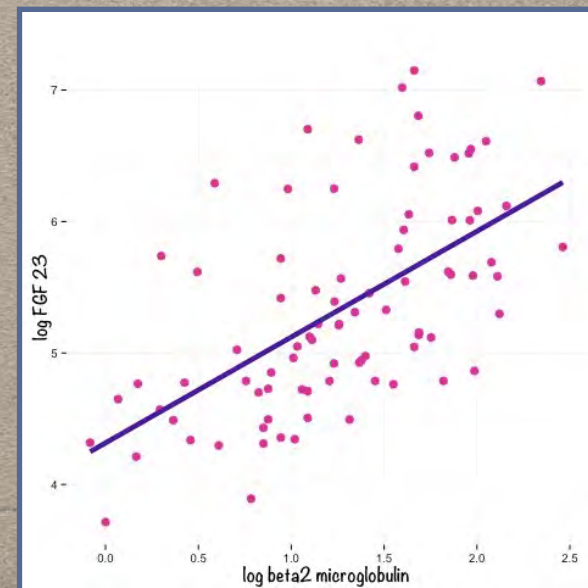
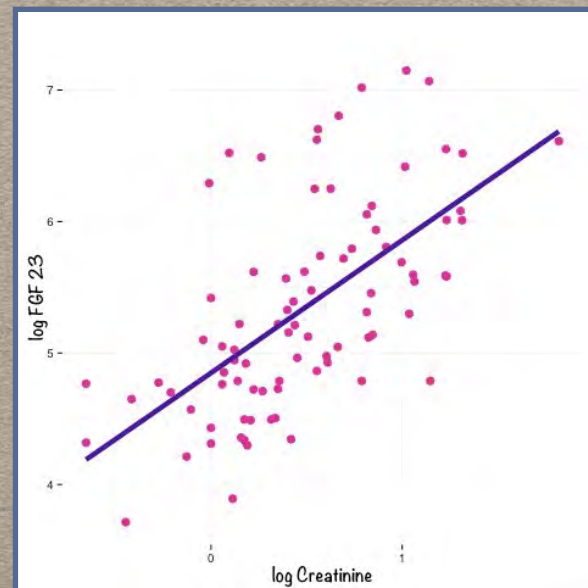
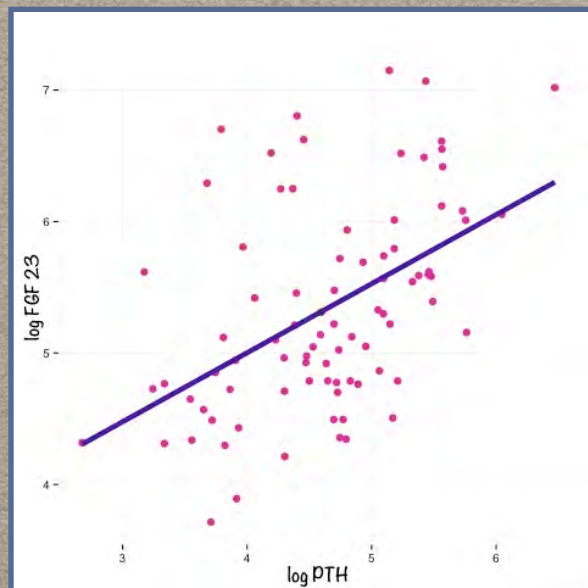
$$r=0,24$$
$$p = 0,02$$

Αποτελέσματα

Θετικές συσχετίσεις του FGF23

	iPTH	Creat	p	Uric ac	beta2	AlkPh	CRP	FEPO4	microalb urine	ECV
r	0,47	0,61	0,22	0,31	0,59	0,26	0,34	0,51	0,37	0,24
p	<0,0001	<0,0001	0,03	0,003	<0,0001	0,01	0,0007	<0,0001	0,0003	0,01

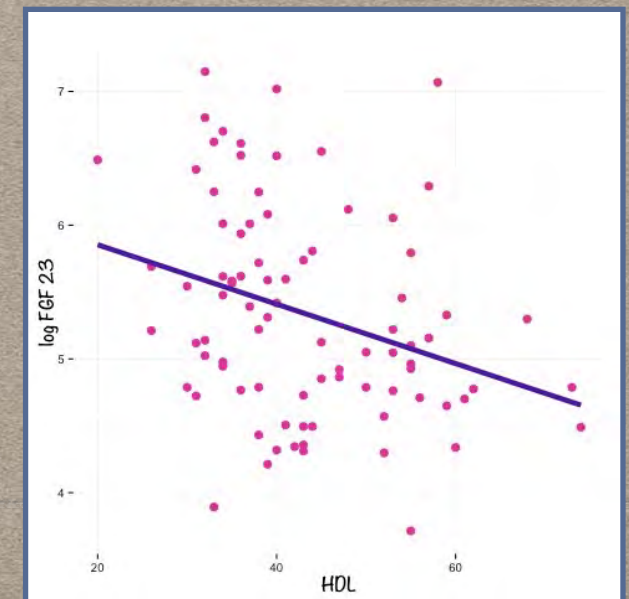
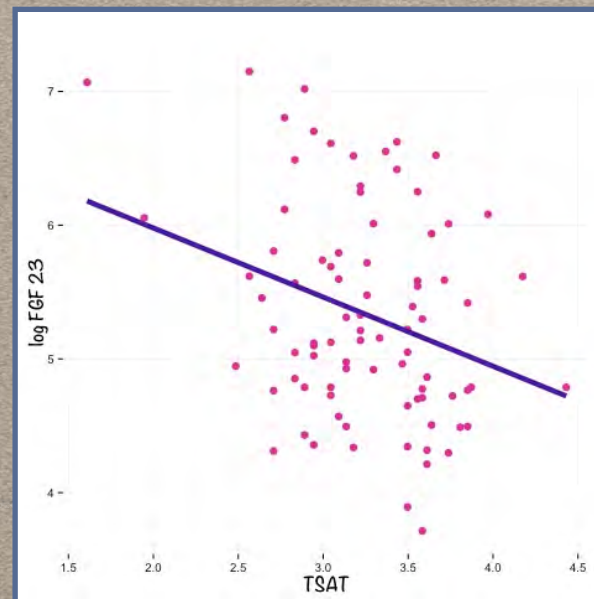
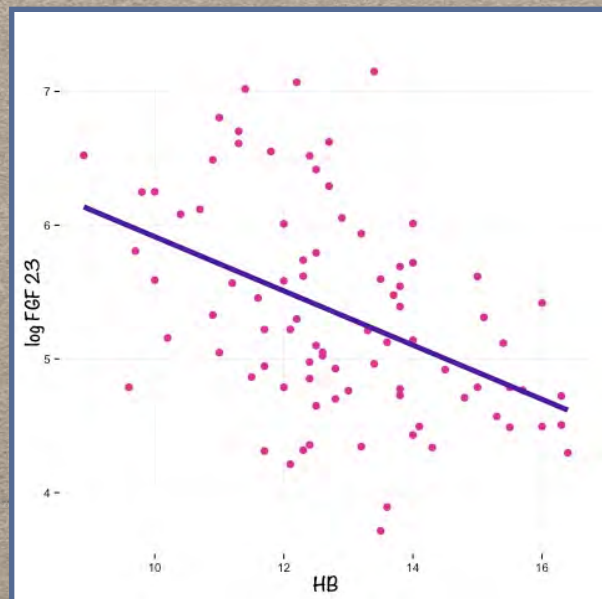

Αποτελέσματα

Αρνητικές συσχετίσεις του FGF23

	Klotho	Hb	TSAT	Ca	25vitD	1,25vitD	Chol	LDL	HDL	Ca 24h	TmPO ₄
r	0,24	0,43	0,28	0,24	0,33	0,31	0,28	0,24	0,31	0,22	0,24
p	0,02	<0,0001	0,005	0,02	0,001	0,002	0,006	0,01	0,002	0,03	0,02

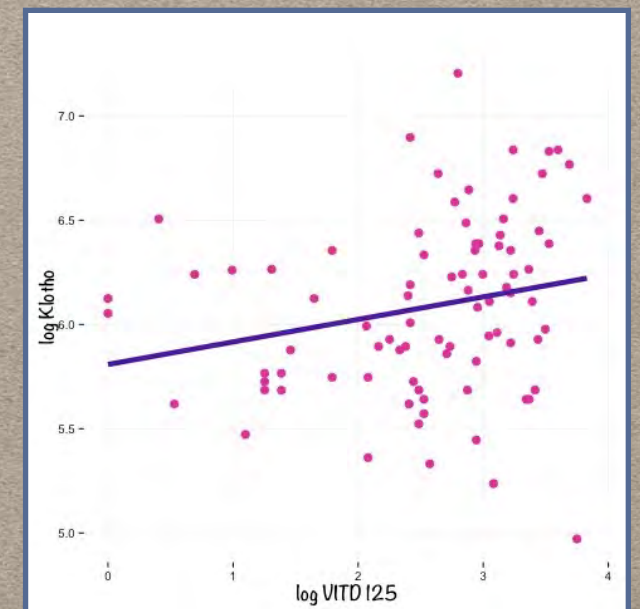
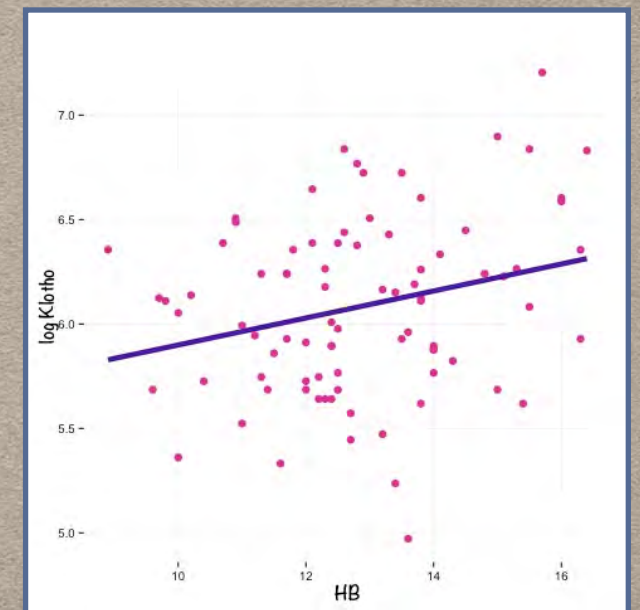

Αποτέλεσμα

Θετικές συσχετίσεις της Klotho

	Hb	TSAT	1,25vitD
r	0,25	0,17	0,20
p	0,008	0,02	0,05

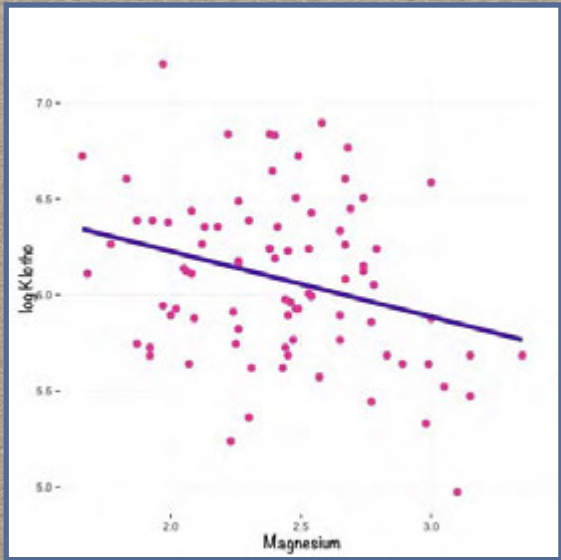
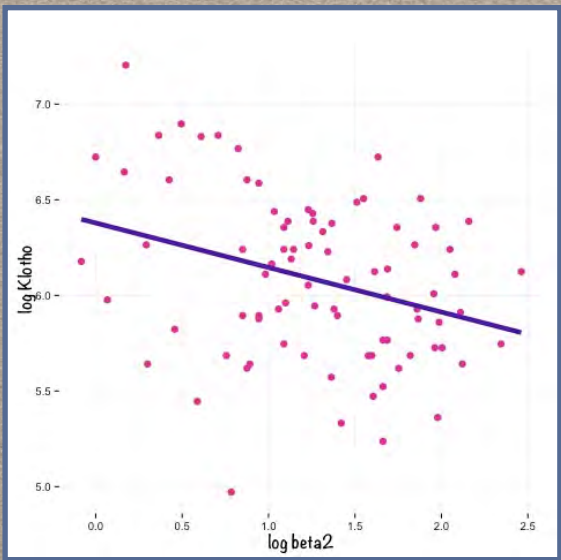
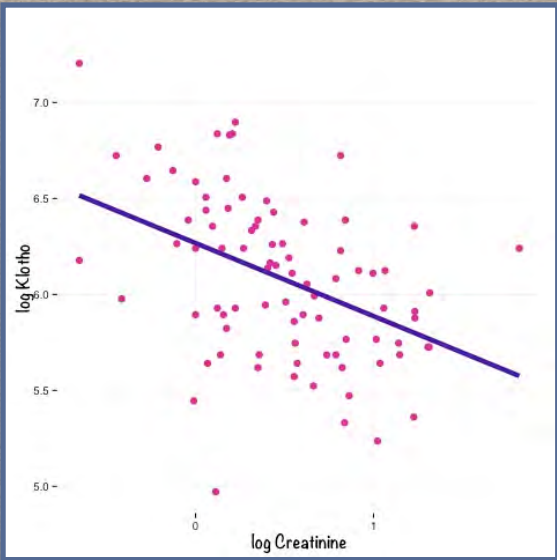

Αποτέλεσμα

Αρνητικές συσχετίσεις της Klotho

	Age	Creat	p	beta2	Mg	FEPO4	mean blood pressure
r	0,26	0,44	0,31	0,31	0,28	0,26	0,20
p	0,01	<0,0001	0,008	<0,0001	0,006	0,01	0,04

Αποτέλεσμα

Πολλαπλή συσχέτιση για τον FGF23

	Creat	Hb	Microalbumin in urine
p	<0,0001	0,01	0,05
Overall p	0,0008		

Multiple regression-step model

```
lm(formula = LOG_FGF ~ URICACID + POTASSIUM + LOG_CREAT + LOG_ALKPHOS + LOG_TSAT +  
HB + LOG_MICROALB)
```


Αποτέλεσμα

Πολλαπλή συσχέτιση για την Klotho

	Creat	PTH	Hb
p	<0,0001	0,04	0,02
Overall p	0,01		

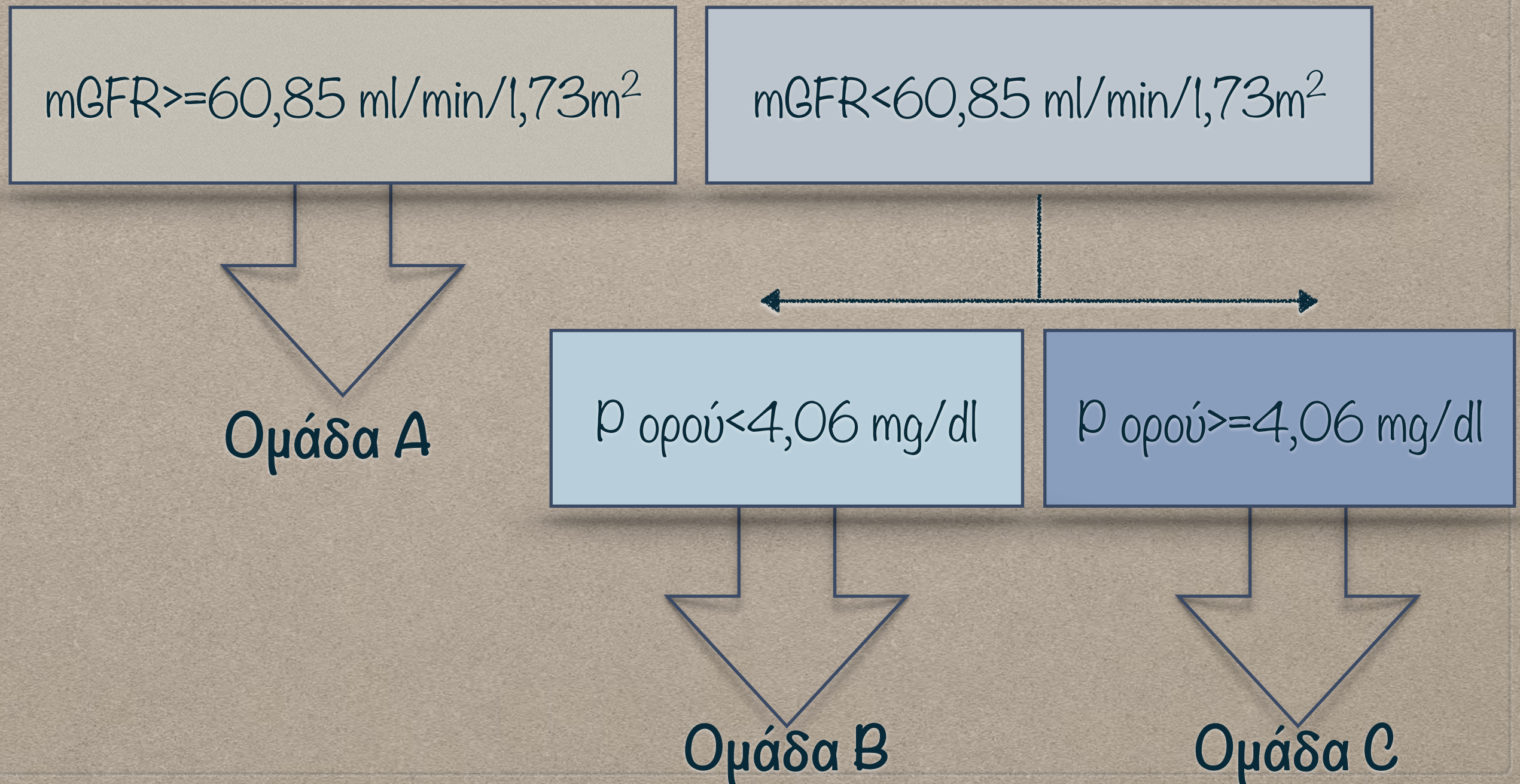
Multiple regression-step model

```
lm(formula = LOG_KLOTHO ~ CALCIUM + LOG_PTH + LOG_CREAT + HB)
```


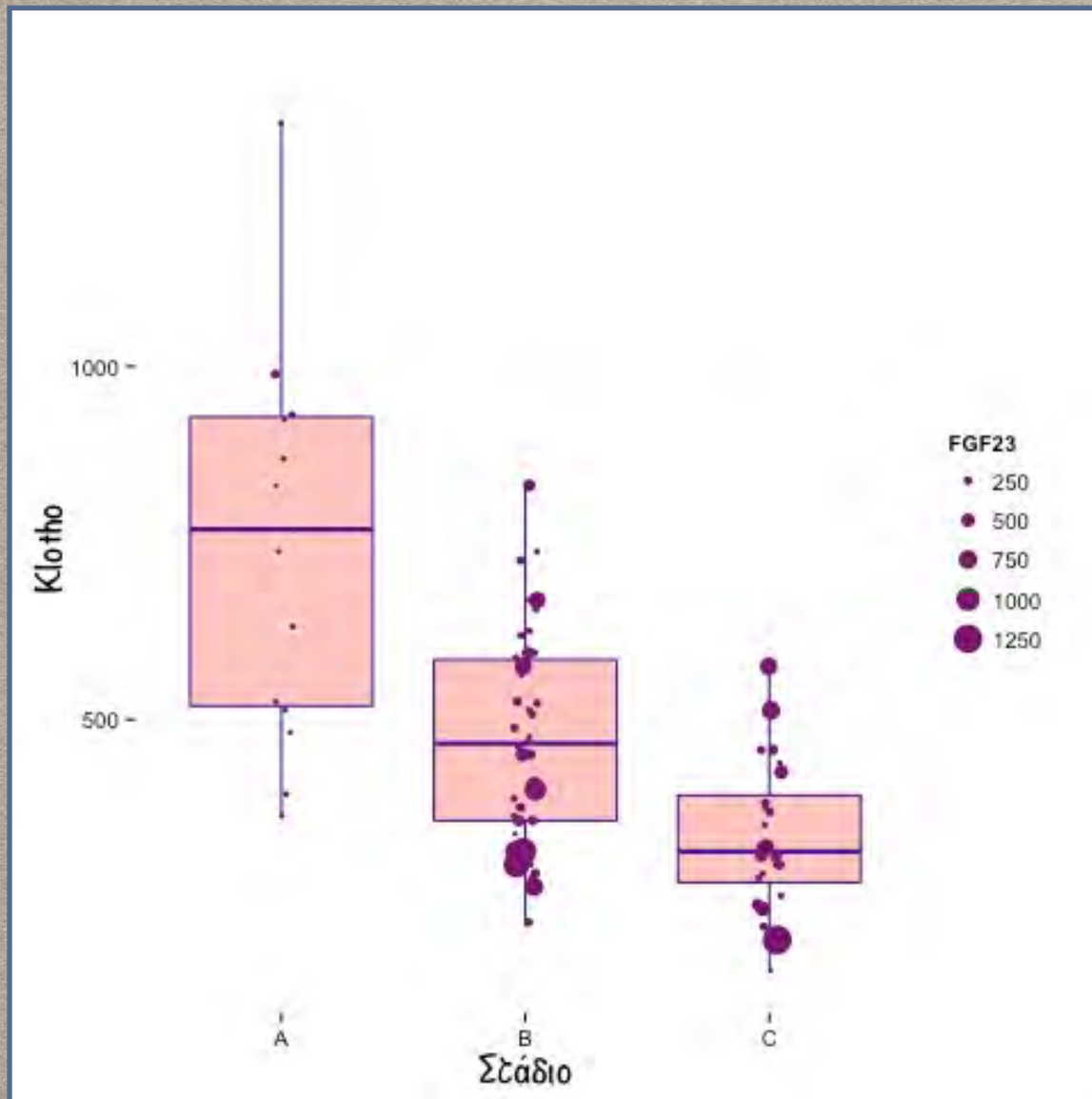
Αποτέλεσμα

Πολλαπλή συσχέτιση με τη μέθοδο του δένδρου (regression tree)

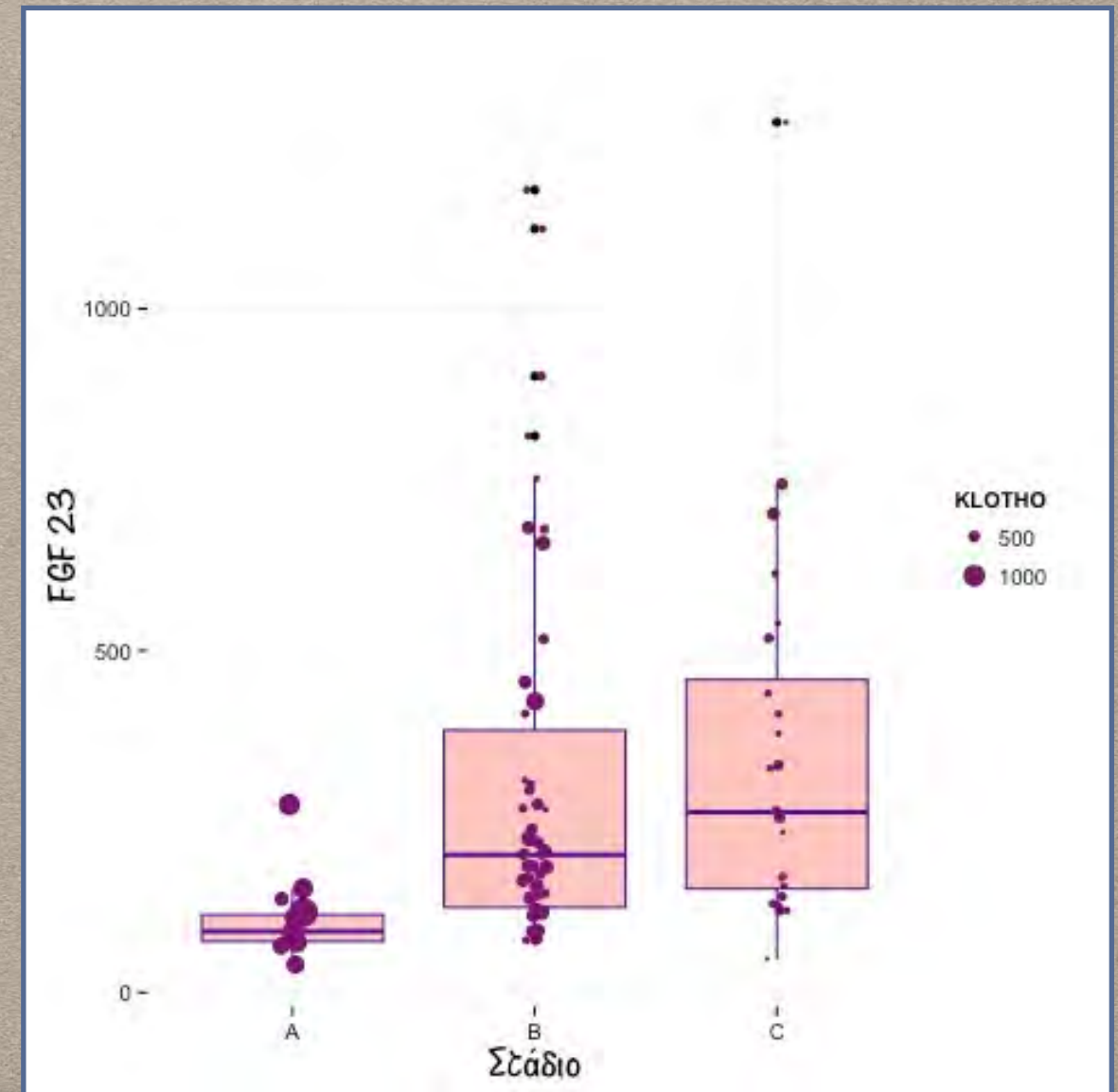

Αποτέλεσμα

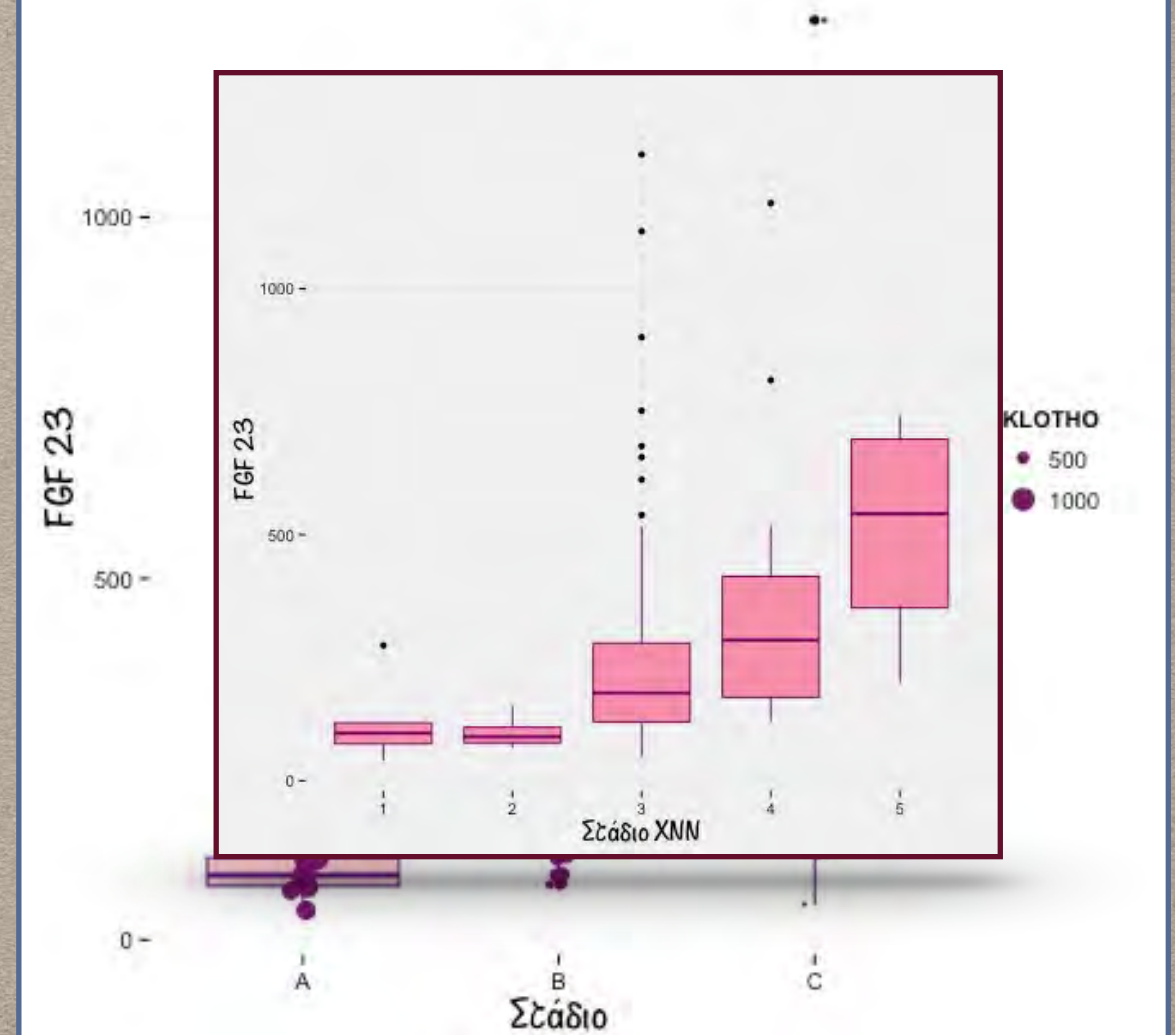
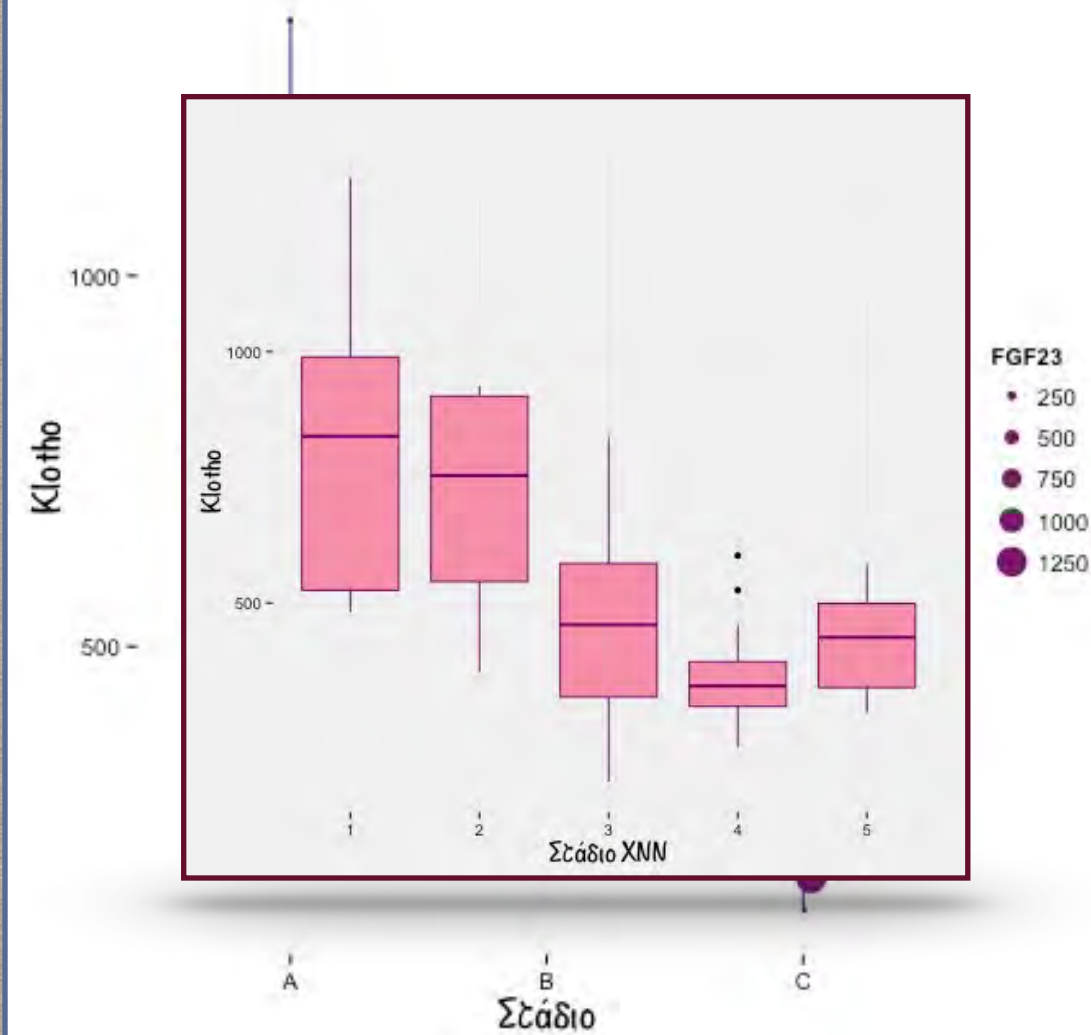
$p < 0,0001$

$p < 0,001$

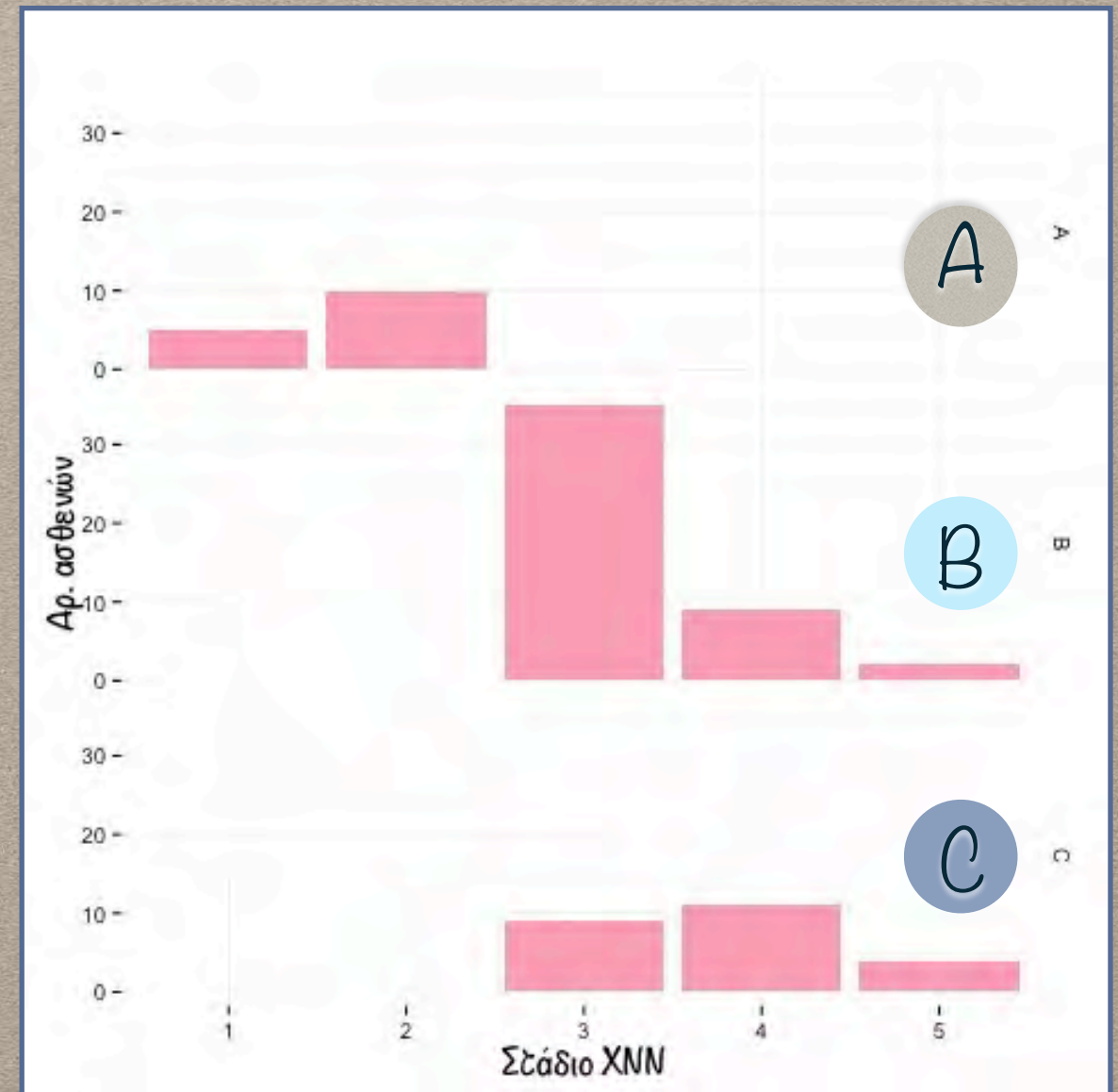
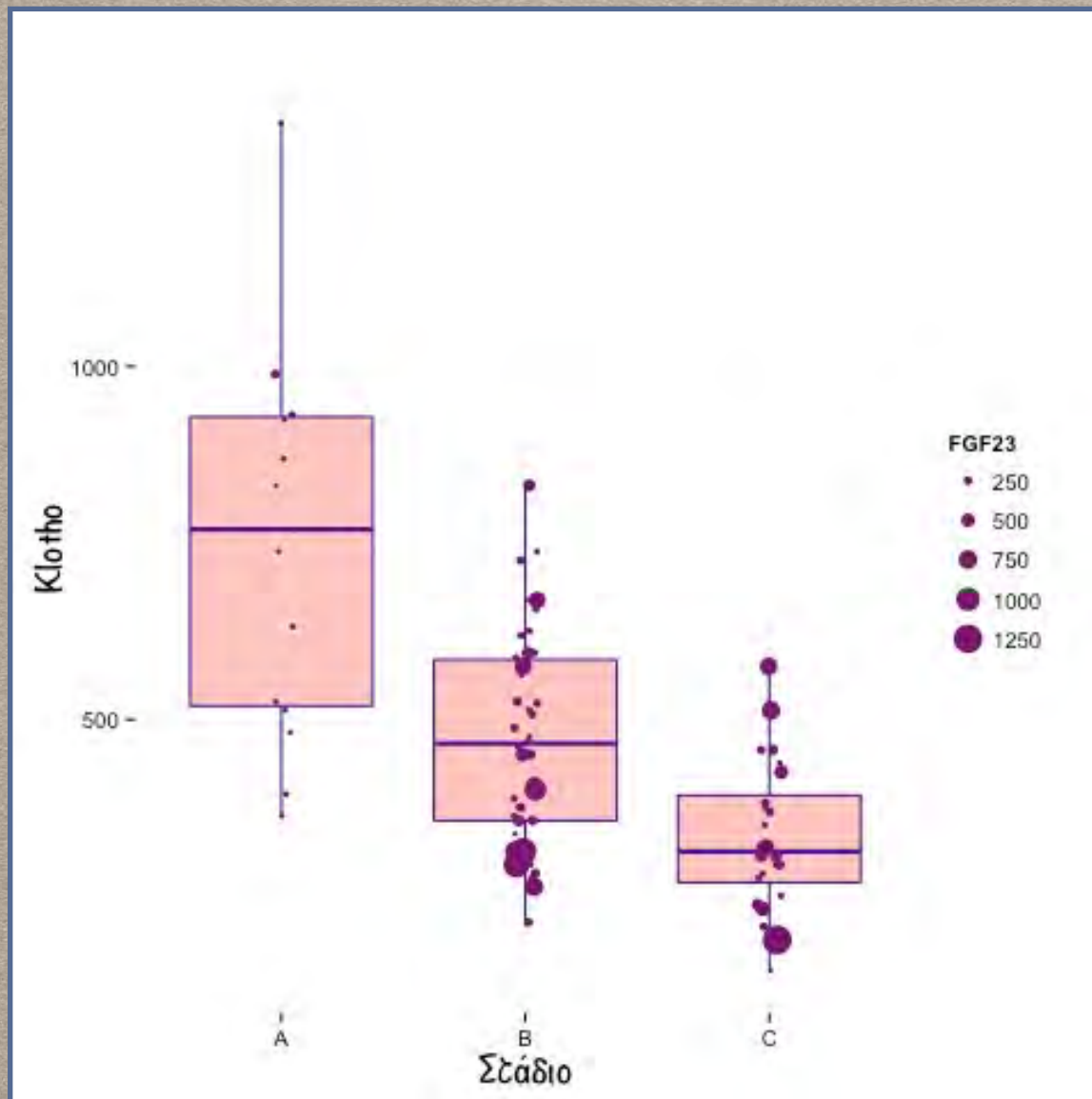

Αποτελέσματα

Αποτελέσματα

Αποτέλεσμα

Τιμές της Klothe στα 3 στάδια

Ομάδα Α

Min.	1st Qu.	Median	Mean	3rd Qu.	Max.
363.0	519.2	769.2	749.4	928.6	1345.0

Ομάδα Β

Min.	1st Qu.	Median	Mean	3rd Qu.	Max.
213.0	356.8	466.1	468.4	584.9	831.8

Ομάδα C

Min.	1st Qu.	Median	Mean	3rd Qu.	Max.
144.2	269.2	313.0	333.3	392.7	575.5

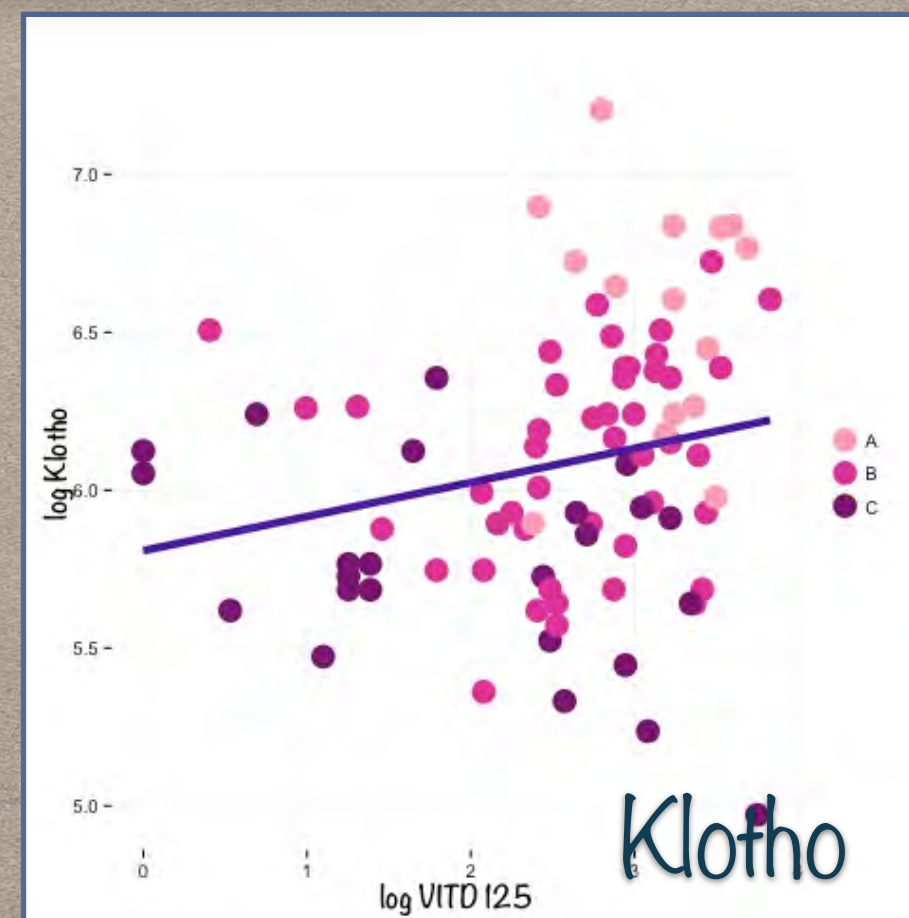
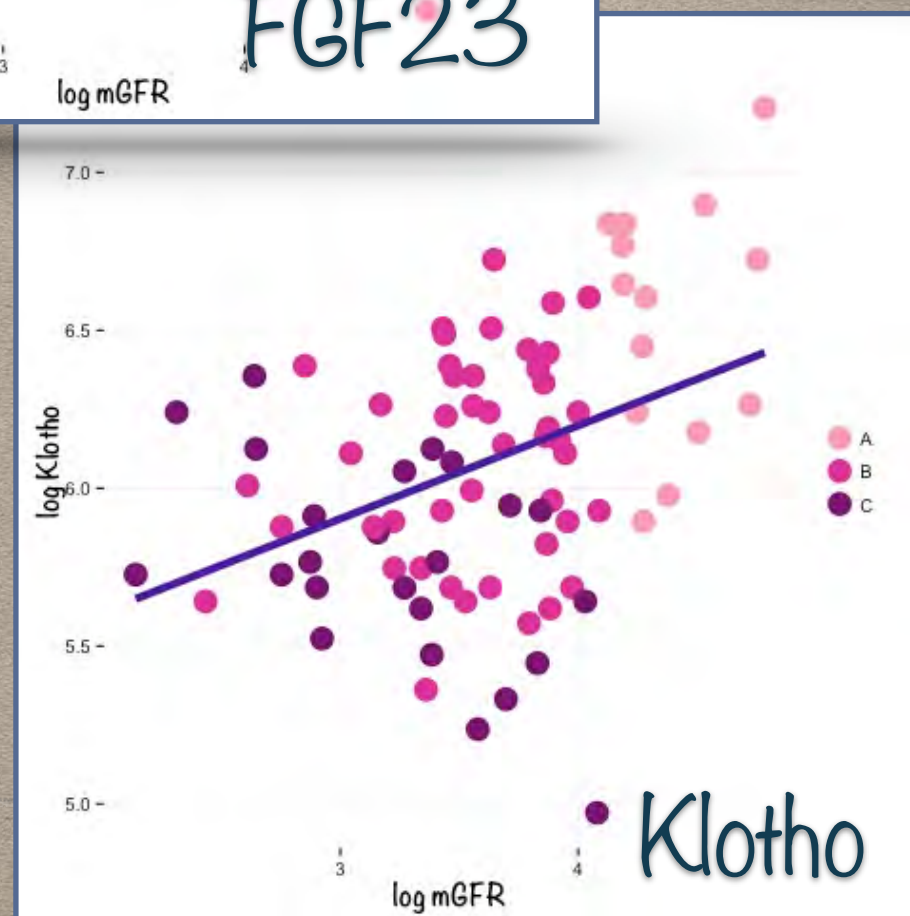
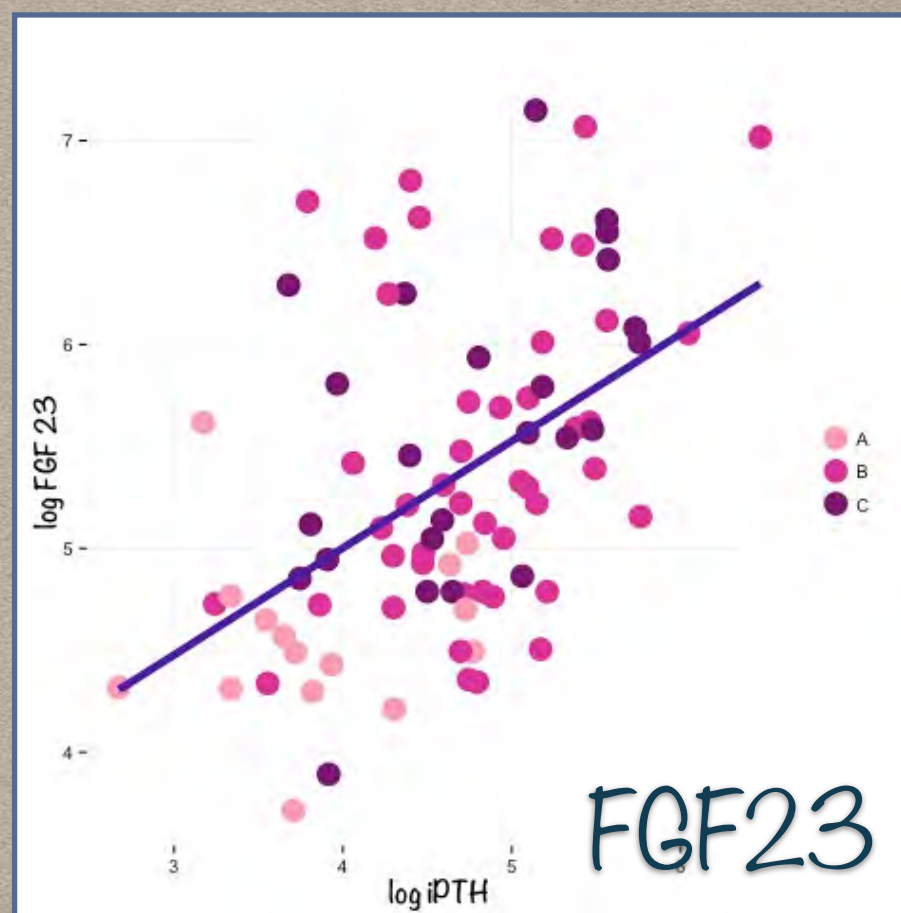
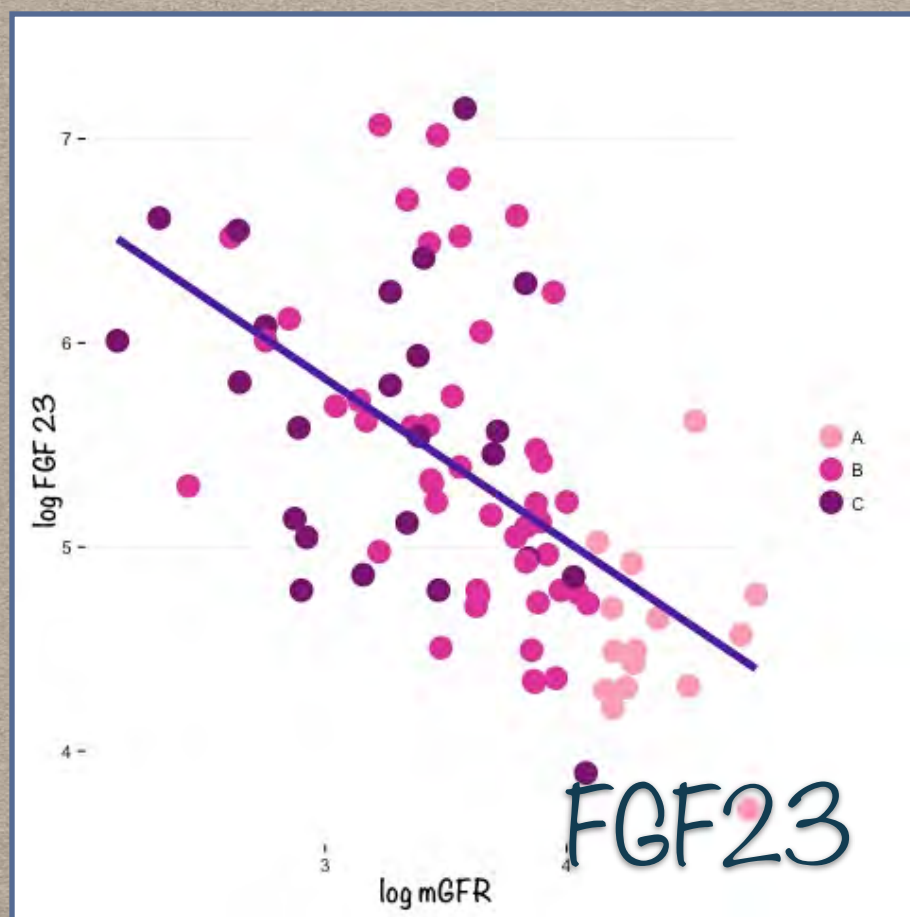

Αποτελέσματα

A

B

C

Συμπεράσματa

- Στους ασθενείς με ΧΝΝ σταδίου 1-5, τα επίπεδα των παραχόντων FGF23 και Klotho στο πλάσμα συσχετίζονται με ποικίλους δείκτες, τόσο της νεφρικής λειτουργίας όσο και των επιπλοκών της ΧΝΝ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι ΔΟΜ
- Οι σημαντικότεροι παράγοντες που καθορίζουν τα επίπεδα των παραπάνω βιοδεικτών φαίνεται ότι είναι η νεφρική λειτουργία και τα επίπεδα του φωσφόρου ορού

Ευχαριστώ πολύ